

**ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO - UMANE
„C. S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR”**

**CONFERINȚA ANUALĂ A
INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE
DIN CRAIOVA
„C. S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR”**

Craiova (România)
5-7 octombrie 2023

REZUMATE

CUPRINS

Comitetul Științific	3
Comitetul de organizare	4
Rezumate	5

Responsabilitatea pentru opiniile științifice exprimate revine în întregime autorilor textelor.

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Acad. dr. **Victor SPINEI** (Academia Română)

Acad. **Dorina-Elena RUSU** (Academia Română)

Prof. univ. dr. **Cezar AVRAM** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Prof. univ. dr. **Elena PÎRVU** (Universitatea din Craiova)

Cercet. șt. I dr. **Ion MILITARU** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. I dr. **Gheorghe DĂNIȘĂR** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. II dr. **Iustina NICA (BURCI)** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. II dr. Simona **LAZĂR** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Prof. univ. dr. **Lucian SĂULEANU** (Universitatea din Craiova)

Dr. **Lucian DINDIRICĂ** (Director, Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman”, Craiova)

COMITETUL DE ORGANIZARE

Prof. univ. dr. **Sevastian CERCEL** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Georgeta GHIONEA** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Anca CEAUȘESCU** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Ileana CIOAREC** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Loredana-Maria ILIN-GROZOIU** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Oana-Andreia SÂMBRIAN** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

Cercet. șt. III dr. **Laura-Antoaneta SAVA** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor”)

REZUMATE

COMUNA BAIA DE FIER, JUDEȚUL GORJ – STRĂVECHE VATRĂ ROMÂNEASCĂ

Prof. univ. dr. **Cezar AVRAM**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: avramcezar@yahoo.com

Rezumat: Situată în nord-estul județului Gorj, la poalele Munților Căpățâanii, în Depresiunea subcarpatică olteană, comuna Baia de Fier se înscrie ca o așezare de veche și permanentă locuire. Cu toate că în documentele scrise este menționată abia la sfârșitul secolului al XV-lea, așezarea a fost locuită încă din paleolitic, după cum arată dovezile materiale descoperite în urma săpăturilor arheologice.

Studiul de față își propune o analiză complexă a devenirii istorice a localității, fiind abordate aspecte privind evoluția teritorial-administrativă, evenimente istorice, elemente socio-culturale, demografice, economice, etno-folclorice, turistice etc.

Cuvinte cheie: așezare rurală, evoluție istorică, economie, potențial turistic, valori locale.

CAMPANII PUBLICITARE „NAȚIONALE” ÎN GAZETA TRANSILVANIEI – STUDIU DE CAZ: COMERCIANȚII SĂBĂDEANU ȘI ORGHIDAN

Muzeograf **Marinela Loredana BARNA**
Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov
marilorebarna@gmail.com

Rezumat: *Gazeta de Transilvania*, ziar emblematic pentru istoria acestei provincii, vedea lumina tiparului la Brașov în anul 1838, avându-l ca redactor pe George Barițiu. Șase ani mai târziu, Iacob Mureșianu se alătură echipei de redacție și colabora la redactarea numărului de joi al ziarului. Vremurile tulburi din perioada pașoptistă vor afecta destinul *Gazetei*. După o perioadă de absență de șase luni a ziarului în spațiul publicisticii, Iacob Mureșianu devenea, în 1850, redactor și proprietar al *Gazetei Transilvaniei*.

Publicitatea a fost prezentă încă din primul an de apariție și aborda stilul descriptiv. La început, machetele publicitare apăreau sporadic. Începând cu anii '70 ai secolului al XIX-lea, acestea începeau să ocupe tot mai mult din spațiul redacțional, întinzându-se pe două sau chiar trei pagini. Anunțurile erau deseori casetate și însoțite de imagini, devenind din ce în ce mai numeroase o dată cu anul 1879.

Comercianții ce apelau la publicitate în ziarul brașovean erau numeroși și diverși. Magazinele de încălțăminte, alături de depozitele și magazinele de haine ocupă un loc important în publicitatea *Gazetei*. Articolul vă supune atenției doi actori importanți din această categorie ce și-au oferit produsele în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea: Săbădeanu și Orghidan.

Cuvinte-cheie: Secol XIX, Gazeta Transilvaniei, publicitate, Brașov, Săbădeanu, Orghidan.

DINAMICA PARTICIPĂRII ELECTORATULUI LA ALEGERILE PREZIDENȚIALE DIN ROMÂNIA POSTCOMUNISTĂ. STUDIU DE CAZ: JUDEȚUL DOLJ

Cercet. șt. III, dr., **Mihaela BĂRBIERU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: miha_barbieru@yahoo.com

Rezumat: Primele alegeri libere pentru România au avut loc în anul 1990, după o perioadă lungă în care comunismul a lăsat urme adânci în mentalul societății românești. Dinamica mobilizării la vot a românilor pentru a-și alege președintele s-a schimbat în perioada postcomunistă, cu atât mai mult cu cât diaspora, prin numărul mare de români plecați și dornici să-și exprime votul, a reușit să trezească anumite emoții. Prin studiul nostru oferim specialiștilor în domeniu o imagine de ansamblu asupra istoricului voturilor pe care electoratul din România l-a dat candidaților la alegerile prezidențiale din perioada postdecembristă, mai ales în județul Dolj.

Cuvinte cheie: alegeri prezidențiale, vot, participare, dinamică, electorat, județul Dolj.

CERCETĂRI ARHEOLOGICE ÎN NECROPOLA DE LA OCNIȚA-BURIDAVA. CAMPANIILE 2022-2023

conf. univ. dr. **Constantin Augustus BĂRBULESCU**

asist. univ. drd. **Ovidiu UDRESCU**

dr. Alexandru NĂLBITORU

dr. Laurențiu MECU

Universitatea Națională de Știință de Tehnologie

Politehnica București

e-mail: constantinaugustusbarbulescu@yahoo.ro

Rezumat: Situl antic de la Ocnița, jud. Vâlcea a intrat în atenția cercetătorilor începând cu anii '60 ai secolului al XX-lea și a devenit datorită profesorului Dumitru Berciu cea mai cunoscută așezare dacică de la sud de Carpați.

Reluarea cercetărilor sistematice la Ocnița, în anul 2016, a avut ca obiective centrale, clarificarea problemelor de cronologie a sitului, precum și rolul și relația acestui *centru de putere* cu lumea romane, problema necropolei fiind considerată una secundară.

Cercetările arheologice din anii 2016-2023 ne-au permis să identificăm la Buridava unele tipuri de structuri arheologice care pot fi găsite și în alte situri aparținând epocii clasice geto-dacice și care corespund în mare măsură descoperirilor lui Dumitru Berciu din anii 1961-1992.

Descoperirile au fost făcute pe terasele V și VIII. Privind în urmă și beneficiind astăzi de multiple surse de analiză (LIDAR, fotografie aeriană etc.) suntem convinși că toate cele opt terase și Acropole au servit începând cu ultimul sfert al secolului I î.Hr. și pe tot parcursul secolului I î.Hr. ca necropolă/ zonă sacră.

Descoperirile din campaniile 2022 și 2023 au confirmat existența necropolei și pe Terasa V. Aici au fost identificate același tip de structuri de suprafață și gropi săpate în stâncă. Conținutul lor este similar cu descoperirile de pe Terasa VIII. În campania 2023 a fost descoperit inclusiv un mormânt de înhumăție, aparținând unui copil, care aparține aceluiași orizont cultural al epocii geto-dacice clasice.

Cuvinte-cheie: Buridava, daci, necropolă, epoca clasică

SECVENȚE DE VIAȚĂ COTIDIANĂ: CONTROLUL SCRISORILOR ÎN VALAHIA (JUMĂTATEA SECOLULUI AL XIX-LEA)

Cercet.șt. III, dr., **Virginia BLÎNDA**
Institutul de Studii Sud-Est Europene, București,
al Academiei Române;
e-mail: vdblinda@yahoo.fr

Rezumat: La jumătatea secolului al XIX-lea, scrisorile persoanelor particulare erau atent verificate încă de la intrarea lor în țară prin toate punctele vamale ale Valahiei.

Autoritățile urmăreau să împiedice, printr-o strictă supraveghere, propagarea unor idei nocive, în special politice, pentru stabilitatea regimului politic existent, mai ales după evenimentele din 1848-1849.

La începutul anului 1852 era publicată în *Buletinul Oficial* porunca domnească privind paza granițelor Principatului dinspre munte și dinspre Dunăre cu referiri, printre altele, la controlul acestei tipologii de înscrisuri private.

Investigarea acestor practici reprezintă astăzi o tentativă de recuperare și înțelegere a diversității mecanismelor vieții cotidiene din Valahia la jumătatea unui secol marcat de transformări masive în toată Europa.

Cuvinte-cheie: corespondență privată, viață cotidiană, idei nocive, control, Valahia

IMAGINARUL SIMBOLIC AL DESCÂNTECELOR ROMÂNEȘTI

Cercet. șt. III, dr. **Gabriela BOANGIU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: boangiu_g@yahoo.com

Rezumat: Modul în care a fost perceput deochiul în comunitățile de odinioară prezintă numeroase particularități pe care vom încerca să le detaliem pe larg, urmărind pe de o parte semnele,

simptomatologia, descrierea acestuia, pe de altă parte structura descântecului, cum e construit stilistic, tipologia lui: de leac, de protejare a gospodăriei etc. Conținutul descântecului conține anumite particularități, inclusiv structura sa este atipică, nu conține versuri cu rimă, formulările au o logică proprie, iar semnificativ este uneori și modul în care este spus – șoptit, repetitiv, sacadat.

Particularitățile practicilor protective fac referire la anumite elemente profilactice anumite ziceri *ca să nu se prindă*. Important este cum este construit stilistic descântecul: cine îl spune, cum este descris deochiul, semnele sale.

Particularitățile practicilor protective includ fie anumite referiri la elemente profilactice, apotropaice – de ținere a răului departe, de protecție (să nu se prindă): usturoi, busuioc sau diverse practici menite să alunge deochiul. Tipologia descântecelor ține cont de destinația acestora, fiind fie de leac, fie de protejare a gospodăriilor.

Aceste practici de odinioară fac trimitere la un orizont al gestului orientat înspre profilaxie și remediere, un ansamblu de atitudini ce rămână în atenția cercetătorilor prin bogăția simbolismului său.

Cuvinte-cheie: Descânțece, deochi, simbolism, imaginar simbolic, gestualitate.

ISTORIA CA DOCUMENT: PROLOG ȘI EPILOG

Conf. univ. dr. ing. **Silviu-Onoriu BRĂDEANU**
Academia Tehnică Militară
e-mail: onoriub@hotmail.com

Arhivist **Cosmina-Adela LĂZĂRESCU**
AMNR-Depozitul Central de Arhivă
e-mail: cosminadl@yahoo.com

Rezumat: Trecutul nu se mai întoarce, fie că vrem sau nu, dar, așa cum nu putem trece peste propria umbră, el nu ne lasă singuri, ne însoțește permanent, istoricizat sau nu. Instituționalizarea arhivistică conferă artefactelor credibilitatea informațională necesară scrierii academice, le transformă în argumentele acestora, i.e., în *epilog*. La rândul lor, în pendularea continuă între prezent și trecut în forma contextualizării, compatibilizării și a relaționărilor, aceste

scrieri fac ca un adevăr să fie mai adevărat, ca un epilog să fie înlocuit cu altul. Parafrazându-l pe Shakespeare, *trecutul este un prolog cu epiloguri multiple*.

Nici istoriografia noastră nu face excepție, mai ales în cazul temelor comode, exceptate de rigorile impuse de corectitudinea politică. Din păcate, întrebări malițioase de tipul „ce ați căutat la Stalingrad?” sunt abordate cel mult evaziv. În astfel de situații, puterea unui exemplu poate fi, ca și în matematică, capabilă să surmonteze prejudecăți, să sugereze sinteze sau să lărgescă panorame.

Cazul Gheorghe Chiorascu, inv. S8212, este un astfel de exemplu. Dacă ar fi putut, ar fi pledat parafrazându-l tot pe pe Shakespeare, *vă dau un cal pentr-un sat!* Contextualizat, prologul acestui trecut îi dăruiește, în final, un nou epilog, acum în limitele corectitudinii istorice.

Cuvinte-cheie: arhivistica, prolog, epilog, Stalingrad, corectitudine.

DIN PATRIMONIUL ETNOGRAFIC ROMÂNESC: MOBILIERUL POPULAR DIN SUDUL OLTENIEI, ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI CONTEMPORANEITATE

Cercet. șt. III dr. **Anca CEAUȘESCU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșsor”, al Academiei Române
e-mail: ancaceausescu@yahoo.com

Rezumat: Adaptate la cerințele vieții cotidiene, piesele de mobilier din locuința tradițională oltenească poartă amprenta condițiilor de viață materială și spirituală specifice acestei zone geografice, constituind adevărate documente ale culturii românești. Piesele de mobilier, atât cele cu caracter funcțional, cât și cele de ordin decorativ, sunt, în general, cele existente, până nu demult, în toate provinciile românești: masa, patul, lavița, scaunul, diferite piese suport deschise și închise (poliță, cuier, blidar, dulap), lada de zestre, leagănul. Ceea ce conferă originalitate este ornamentația, în special în cazul lăzilor de zestre, acestea fiind categoriile de obiecte cel mai bogat decorate.

Astăzi, în condițiile în care mobilierul tradițional a fost înlocuit aproape în totalitate cu cel de factură industrială, se încearcă o revitalizare a meșteșugului confecționării acestuia, în sensul integrării anumitor piese de mobilier tradițional în modernismul vieții contemporane.

Cuvinte cheie: mobilier popular, patrimoniu cultural, sudul Olteniei, tradiție, contemporaneitate.

UNIFICARE LEGISLATIVĂ ȘI SPIRIT ASOCIATIV: INIȚIATIVE INTERBELICE ÎN ROMÂNIA

Prof. univ. dr. **Sevastian CERCEL**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșor”, al Academiei Române /
Facultatea de Drept, Universitatea din Craiova
e-mail: sevastiancercel@yahoo.com

Rezumat: Unificarea legislativă este o problemă cu neîntrerupte precedente istorice și un proces istoric complex care avea un semnificativ caracter de generalitate în Europa după Primul Război Mondial. Pentru România problema unificării legislației în statul național unitar a apărut imediat după anul 1918. Ritmul reformelor legislative asumate de stat s-a dovedit mult prea lent față de așteptările unei societății stăpânită de un enorm entuziasm și supusă un proces de schimbări profunde.

În planul „organizării libere a competenței” în materia preocupărilor legislative, regăsim, în perioada respectivă, o largă mișcare în care se vor implica personalități puternice din spațiul românesc. Dimitrie Gusti, Demetru Negulescu sau Iulian Teodorescu vor iniția un veritabil curent asociativ pentru susținerea unificării legislative. „Asociația pentru studiul și reforma socială”, „Societatea de studii legislative” sau „Cercul de studii penale și penitenciare” sunt entități dinamice care și-au asumat statutar o misiune de interes național. Propuneri privind întregul sistem de drept, procedura legiferării ori soluții normative concrete pentru îmbunătățirea diferitelor domenii de reglementare vor circula intens, sugerând că aplicarea lor era indispensabilă progresului social.

Cuvinte cheie: Unificarea legislativă, „Asociația pentru studiul și reforma socială”, „Societatea de studii legislative”, „Cercul de studii penale și penitenciare”.

CONSTITUIREA DOMENIULUI FUNCICIAR AL BOIERILOR CRĂZNARI

Cercet. șt. III dr. **Ileana CIOAREC**
Institutul de Cercetări Socio-Umane” din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșoral Academiei Române
e-mail: ileanacioarec@yahoo.com

Rezumat: Originari din localitatea Crasna, de unde familia și-a luat numele, boierii Crăsnari sunt atestați prima oară în secolul al XVI-lea, când documentele menționează pe un anume **Stanciu din Crasna**.

Deținătorii unui întins domeniu funciar, Crăsnarii se pot alătura altor familii cu veche și îndepărtată ascendență boierească, probabil dinainte de constituirea statului feudal Țara Românească. Existența domeniului lor este dovedită atât de numeroase diate, testamente, cât și de mai multe hotărnicii, rămase ca mărturie de-a lungul timpului. Această familie boierească a avut proprietăți în patru din cele cinci județe ale Olteniei: Dolj, Gorj, Mehedinți și Romanați. Printre moșiile deținute de boierii Crăsnaru se numără: Cornetu, Sulari (județul Dolj), Șișești de Sus (județul Mehedinți), Crasna și Jupânești (județul Gorj), Golfinu (fostul județ Romanați, în prezent în județul Dolj).

Numeroasele moșii aflate în proprietatea acestei familii boierești demonstrează atât calitatea lor de mari boieri cât și rolul economic important pe care l-au jucat în societatea românească.

Cuvinte cheie: domeniu funciar, boierii Crăsnari, moșii, familie boierească.

FORMAREA POPORULUI ROMÂN ÎN OPERA ISTORIOGRAFICĂ A LUI DIMITRIE CANTEMIR

Prof. univ. dr. **Dinică CIOBOTEA**
Cercet. Onorific Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române

Rezumat: Acest articol are scopul să aprofundeze tematica lucrării lui Dimitrie Cantemir asupra apariției poporului român la sfârșitul secolului al V-lea și prima jumătatea a secolului al VI-lea.

Cuvinte cheie: Cantemir, român, formare, istoriografie, popor.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ ȘI INTERESUL PENTRU REDAREA „ADEVĂRULUI ISTORIC” (23 AUGUST 1944-30 DECEMBRIE 1947)

Prof. univ. dr. **MARIAN COJOC**
Facultatea de Istorie și Științe Politice, Universitatea „Ovidius” din
Constanța/”Ovidius” University, Constanța, Romania
e-mail: mariancojoc@yahoo.com

Rezumat: Istoria unor ani sub mai multe cenzuri; autocenzura impusă de regimul de tranziție; observațiile lui Gh. Gheorghiu-Dej (documente inedite din 1962) în scopul „corectării” adevărului istoric al perioadei 23 august 1944-30 decembrie 1947.

Cuvinte cheie: România; Gheorghe Gheorghiu-Dej; Cenzură; Comunism; Adevăr istoric.

**DE LA TEORIA „ȘOFERULUI DE TAXI” LA
NEOFUNȚIONALISM. ÎNCERCĂRI DE
COMPREHENSIUNE A TEORIILOR ORGANIZAȚIONALE
ÎN SISTEMUL CONTEMPORAN AL RELAȚIILOR
INTERNAȚIONALE**

Conf. univ. dr. **MARIANA COJOC**
Facultatea de Istorie și Științe Politice, Universitatea „Ovidius” din
Constanța/”Ovidius” University, Constanța, Romania
e-mail: marianacojoc@yahoo.com

Rezumat: Sistemul Relațiilor Internaționale, în prezent, pare imprevizibil. Teoriile Relațiilor Internaționale pot ajuta la înțelegerea sa prin simplificare sau reaşezare organizațională pe diverse niveluri de analiză.

Cuvinte cheie: Neofuncționalism, teorii ale Relațiilor Internaționale, organizații internaționale, organizații regionale, sistemul Relațiilor Internaționale.

**CONTRIBUȚIA JURIDICO-CANONICĂ A
SFÂNTULUI MITROPOLIT ANDREI ȘAGUNA ÎN VIAȚA
BISERICII DIN TRANSILVANIA ȘI LA SISTEMATIZAREA
DREPTULUI BISERICESC. 10 DE ANI DE LA TRECEREA
SA ÎN VEȘNICIE**

conf. univ. dr. Habil, **L. Iulian Mihai CONSTANTINESCU**
Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova
e-mail: droitcanon@yahoo.fr

Rezumat: Ne-am propus să facem o evaluare juridico-canonică a contribuției Sfântului Mitropolit Andrei Șaguna, având în vedere nu numai evenimentele istorice și bisericești din vremea sa, cât și importanța operei sale canonice, aceasta rămânând de actualitate și relevantă în viața Bisericii noastre. Secolul al XIX-lea a marcat, într-adevăr, un moment important în sistematizarea Dreptului canonic al Bisericii Ortodoxe, conturându-se știința Dreptului

canonic ortodox, simțindu-se totodată nevoia tot mai acut să se sistematizeze întreaga materie a Dreptului canonic, să fie prelucrată științific și expusă în așa fel încât să se cunoască pornirea dintr-un principiu fundamental și direcția spre un scop bine precizat. Tocmai această expunere sistematică a Dreptului canonic formează știința lui. În această lucrare dificilă, de debut, s-au remarcat personalități importante ale secolului al XIX-lea, în domeniul Dreptului bisericesc, între care și Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna. Pe lângă valoroasa operă canonică a Mitropolitului Șaguna, o mare realizare a sa a fost restaurarea vechii Mitropolii a românilor ortodocși din Transilvania, prin invocarea principiilor istoric și etnic (can. 34 apostolic), reorganizând-o pe baza Statutului Organic, la temelia căruia se găseau principiile autonomiei, sinodal și constituțional bisericesc sau organic, adică pe baza tradiției Bisericii primare.

Cuvinte-cheie: Principii canonice, autocefalie, ecleziologie, metodologie, știința dreptului.

DIN ACTIVITATEA SOCIETĂȚII VETERANILOR GRADE INFERIOARE DIN OLTENIA „SMÂRDAN”

Cercet. șt. III dr., **Gabriel CROITORU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșor”, al Academiei Române
e-mail: gabrielcroitoru288@yahoo.com

Rezumat: Prin materialul nostru ne propunem să surprindem activitatea societății Veteranilor Grade Inferioare din Oltenia „Smârdan” care a fost fondată la Craiova la 11 mai 1908 și care avea drept scop Comemorarea printr-un monument a tuturor eroilor care la 1877-1878 și-au pierdut viața în luptele date pentru independența țării. Așadar, din inițiativa acestei Societății se inaugurează la Craiova, în data de 21 mai 1913, Monumentul Independenței, realizat de sculptorul român Dimitrie Pavelescu-Dimo și, deasemenea se face o frumoasă carte de Aur a acestui monument.

Cuvinte cheie: Smârdan, Societate, veteran, război, monument.

ANALIZA STILISTICĂ A UNUI TEXT

Prof.univ.dr.habil. **Diana DĂNIȘOR**
Universitatea din Craiova, Facultatea de drept
Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România
e-mail:danisordiana@yahoo.ro

Rezumat: Analiza stilistică este o componentă a analizei discursive, dar ea se concentrează pe aspectele estetice și retorice ale limbajului. Analiza stilistică se apleacă în mod specific asupra modului în care este utilizat limbajul pentru a crea efecte estetice, emoționale și expresive. Ea se concentrează pe alegerile stilistice, precum utilizarea metaforelor, a figurilor de stil, a ritmului, a tonului și a registrului, și explorează cum anume afectează aceste alegeri forma și impactul unui text. Astfel, analiza stilistică reprezintă o dimensiune mai restrânsă a analizei discursive. Cele două abordări se completează adesea, pentru a furniza o analiză mai completă a unui text sau a unui discurs, dezvăluindu-i în același timp structura și elementele sale estetice.

Cuvinte-cheie: analiză stilistică, analiză discursivă, dimensiune metaforică, figuri de stil, text de specialitate

JOHN RAWLS ȘI CONSTRUCTIVISMUL POLITIC

Cercet. șt. I dr., **Gheorghe DĂNIȘOR**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail:danisordiana@yahoo.ro

Rezumat: John Rawls este adeptul constructivismului Kantian. El susține ca element de bază al constructivismului, contractul social. Acesta este conceput ca fiind rezultatul consimțământului. Într-o societate bine organizată există trei elemente care permit apoi realizarea contractului social: 1. poziția primă; 2. acordul; 3. avantajul reciproc. Un alt concept important este acela al consensului.

Cuvinte cheie: contract social, consens, avantaj reciproc, libertate, poziția primă.

ARTA CĂMĂȘII CU ALTIȚĂ ÎN OLTENIA – TRECUT, PREZENT ȘI PERSPECTIVE

Muzeograf/ IA/dr. **Roxana DECA**
Muzeul Olteniei Craiova
e-mail: roxanadeca@gmail.com

Rezumat: Lucrarea se bazează pe monitorizarea actualizată a elementului viu de patrimoniu cultural imaterial din Oltenia, pornind de la cercetările făcute în Vâlcea, Mehedinți, Gorj, Olt și Dolj de-a lungul timpului, inclusiv în perioada pandemiei, până în prezent, aducând în discuție mijloace de conservare și perspective de păstrare a tehnicilor tradiționale de confecționare a cămășilor cu altiță în arealul Olteniei.

Cuvinte-cheie: cămașă, Oltenia, altiță, broderie, specificități.

TRUCAREA LICITAȚILOR-METODE ȘI EFECTE

Alexandru DOGARU
Consiliul Concurenței
e-mail: alex.dogaru99@yahoo.com

Rezumat: Licitațiile publice pot fi trucare în feluri multiple. Participanții la această practică pot fi chiar de ordinul miilor de societăți, reunite sub forma unui singur cartel bine organizat. Căile de atac sunt, de multe ori, ineficiente în privința contractelor încheiate cu nerespectarea Legii 101/2016 și Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice.

Cuvinte-cheie: licitații publice, trucate, concurență, nulitate.

**INSECURITATEA JURIDICĂ APĂRUTĂ ÎN SISTEMUL DE
DREPT DIN ROMÂNIA CA URMARE A DECIZIEI 107/23 A
CJUE PRECUM ȘI A DECIZIEI CURȚII
CONSTITUȚIONALE NR. 358/2022 PRIVIND PRESCRIPȚIA
RĂSPUNDERII PENALE. TEORIA PROCESULUI SIMULAT
CU PRIVIRE LA PRONUNȚAREA DECIZIEI INSTANȚEI
EUROPENE**

Lect. univ. dr. **MIHAI DOGARU**
Facultatea de Drept Craiova
e-mail: dogarum@rdsmail.ro

Rezumat: Apariția Deciziei 107/23 a CJUE este de natură să excludă de la aplicare efectele Deciziei CCR nr. 358/2022, deoarece instanța europeană a considerat că această din urmă decizie este contrară dreptului european. Decizia CJUE ar trebui aplicată prioritar în dreptul intern în raport cu Decizia CCR nr. 358/2022, între cele două decizii existând elemente de contrarietate de netăgăduit. Deși Decizia CJUE nu poate fi desființată, actele, apărările și întreaga construcție juridică administrată de statul român în calitate de pârât intră în sfera simulației proceselor, precum și a excepției *malus processus*.

Cuvinte cheie: Simulația procesului, *malus processus*, prescripția răspunderii penale, principiul securității raporturilor juridice, răspundere delictuală.

**MONEDE THASIENE ȘI DE TIP THASIAN
DIN OLTENIA**

Dr. **Radu Gabriel DUMITRESCU**
Muzeul Olteniei Craiova
e-mail: ducu2007d@yahoo.com

Rezumat: Cele mai recente studii dedicate monedelor thasiene clasifică emisiunile în trei categorii cu anumite variații de datare și interpretare: monede originale, produse de cetate între anii 168-148 a. Chr., monede de tip thasian emise de autoritățile romane, datate cca.

120/93-80/65 a. Chr. și imitațiile după tetradrahmele de tip thasian datate cca. 50-10 a. Chr.

Pe teritoriul țării noastre descoperirile de tetradrahme thasiene se concentrează în Muntenia, interiorul arcului carpatic și într-o mai mică măsură în Moldova și Oltenia.

În Oltenia descoperiri de monede thasiene și de tip thasian sunt semnalate în județul Dolj la Bistreț, Bucovăț, Ciutura, Craiova, Sopot și Verbicioara, în județul Olt la Celei, Fărcașele, Hotărani, Gura Padinii și Slatina, în județul Gorj la Bărbătești și Stoina, în județul Mehedinți la Drobeta Turnu-Severin și Gârla Mare, iar în județul Vâlcea la Vlădești.

Acestei serii de descoperiri prezentarea de față îi adaugă încă una, inedită, ce a fost făcută în toamna anului 2018 în satul Golfîn, comuna Robănești, județul Dolj.

Cuvinte-cheie: Tetradrahme; Thassos; Republica Romană; Oltenia; Descoperire.

MANIFESTĂRI ȘI ACTIVITĂȚI ALE REBELIUNII DIN 1941 ÎN ZONA OLTENIEI

Assist. cercet. drd. **Ion-Leone GAVRILĂ-CIOBOTEA**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: leone.sima21@gmail.com

Rezumat: Rebeliunea legionară a reprezentat despărțirea violentă dintre Mișcarea Legionară condusă de Horia Sima, și miniștrii militari susținuți de Ion Antonescu. Această acțiune a venit în urma unei colaborări de doar 3 luni dintre legionari și militari, colaborare sistată în urma acumulării de disensiuni între cele două forțe conducătoare din România.

Prin acest articol dorest sa subliniez întâmplări din perioada rebeliunii în zona Olteniei.

Cuvinte-cheie: Rebeliune, Oltenia, Violență, legionarism, puci.

ÎNDRUMARE, CONTROL ȘI PROPAGANDĂ COOPERATIVĂ, ÎN OLTENIA INTERBELICĂ

Cercet. șt. III dr. **Georgeta GHIONEA**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: getaghionea@yahoo.com

Rezumat: În perioada interbelică întreprinderile cooperative din Oltenia adoptă, regulile de organizare și funcționare ale organizațiilor comerciale, ele funcționând în sistemul economiei capitaliste, în același timp funcționează și ca întreprinderi colective, conectate organic la gospodăriile asociațiilor. De la Codul Cooperăției din anul 1928 până spre finalul epocii interbelice, se observă o tensiune între ideea cooperativă ca organism care satisface nevoile celor asociați după criteriile de solidaritate și responsabilitate comunitară și ideea de intervenționism statal în ceea ce privește exercitarea funcțiilor de îndrumare, control și finanțare, iar această tensiune este vizibilă în modalitatea de schimbare a cadrului legislativ și în raporturile între Stat și Cooperăție în ceea ce privește controlul, îndrumarea, propaganda, organizarea și finanțarea mișcării.

Cuvinte cheie: Oltenia, cooperăție, diversificare, uniune, propagandă.

CONSTITUȚIA DIN 1923. CROCHIU ISTORIOGRAFIC THE CONSTITUTION OF 1923. HISTORIOGRAPHIC SUMMARY

Cercet. șt. III, dr., **Loredana-Maria ILIN-GROZOIU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
lorelayy2007@yahoo.com

Cercet. șt. III, dr. **Narcisa-Maria MITU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: narcisa_mitu@yahoo.com

Rezumat: Importanța subiectului tratat este dublată de semnificația lui majoră, nu numai sub aspectul interesului istoriografic, ci, într-un sens cu mult mai larg chiar, pentru actualitatea problematicii în zilele noastre, constituționalismul fiind și astăzi un subiect sensibil și preocupant. Analiza dezvoltării constituționale românești din epoca modernă și contemporană a constituit o preocupare majoră pentru istorici, specialiști în drept și sociologi care au subliniat că așezămintele constituționale românești au o tradiție îndelungată, că principiile și instituțiile constituționalismului modern european au fost asimilate și adaptate la realitățile românești, devenind parte organică a culturii și practicii noastre constituționale. Astfel, se poate vorbi despre o consistentă și variată bibliografie, de la colecții de documente la volume de discursuri parlamentare, corespondență, memorii, sinteze și lucrări speciale.

Adoptarea Constituției din 29 martie 1923 a reprezentat prima etapă a uniformizării instituțional-legislative a României întregite. Așezământul constituțional din anul 1923 a avut un caracter atotcuprinzător, fiind, de fapt, Constituția Unificării, cea care a condus la afirmarea unui sistem politic instituțional al României Mari. Această Constituție a menținut spiritul liberal al legii fundamentale din 1 iulie 1866, prin intermediul unei forme superioare în ceea ce privește tehnica legislativă și a unui limbaj oarecum modernizat și specializat. În aceste împrejurări, s-a făcut saltul decisiv pe calea unificării legislației electorale din România.

Cuvinte-cheie: crochiu istoriografic, Constituție 1923, Constituția Unificării, așezămintele constituționale, consistentă și variată bibliografie.

ROLUL ȘI IMPORTANȚA CULTURALĂ A ATENEULUI ROMÂN ÎN SECOLUL AL XIX-LEA

Conf.univ.dr. **Cristina GUDIN**
Facultatea de Istorie,
Universitatea din București
e-mail: cristinagudin@yahoo.fr

Rezumat: Comunicarea urmărește să aducă în atenția celor interesați de evoluția culturii române în epoca modernă, aspecte privind Ateneul Român, o instituție culturală de înalt nivel care s-a remarcat încă de la înființarea sa. Sunt avute în vedere atât înființarea instituției, cât și provocările care au însoțit apariția sa. Cu toate acestea, accentul cade pe activitatea desfășurată în primele decenii, anul 1901 la care se oprește analiza fiind cel în care inițiatorul său, V. A. Urechia, a încetat din viață. Măsura în care au fost atinse obiectivelor inițiale, contribuția la dinamizarea vieții culturale, capacitatea de a coagula în jurul său personalități de prim rang, reprezintă în egală măsură puncte care se vor regăsi în această comunicare.

Cuvinte-cheie: modernizare, Ateneul Român, elită, societate, cultură

UNELTE DE BRONZ PREISTORICE, UTILIZARE PRACTICĂ ȘI SIMBOLICĂ

Cercet. șt. II dr. **Simona LAZĂR**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail:simonalazar@ymail.com

Rezumat: În acest articol urmează să fie analizate două tipuri de unelte din bronz: secerile și cuțitele, care datează de la sfârșitul epocii bronzului și începutul epocii fierului. În Oltenia sunt prezente atât în descoperiri izolate, cât și mai ales în tezaure de bronz.

Funcția practică a secerilor (culesul cerealelor, fânului etc.) era completată de cea cultică sau votivă. Symbolismul secerilor este legat de recoltarea repetitive de cereale, de ciclul vieții și al morții, fiind atributul zeităților agricole precum Ceres sau Saturn. Dacă fac parte din depozitele/depunerile de bronzuri, secerile aveau aceeași încărcătură simbolică/votivă ca și celelalte componente ale depozitului, iar toată discuția despre caracterul cultic sau votiv al depozitelor, pe care o reluăm pe scurt în acest material, include și aceste piese.

O altă categorie de obiecte din bronz care urmează să fie analizată este cea a cuțitelor. De remarcat că, în materialul de față, sunt discutate doar piesele care se încadrează în categoria uneltelor. Spre deosebire de seceri și topoare, numărul lor este mai mic și majoritatea se găsesc în locuințe sau morminte.

Cuvinte-cheie: seceri, cuțite, Oltenia, sfârșitul epocii bronzului, începutul epocii fierului

GUSTAREA IDEALĂ. PENURIE ALIMENTARĂ ȘI IDEOLOGIE ÎN COMUNISMUL ROMÂNESC

Cercet.șt. III **Gabriel LOHON**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: gabilohon@gmail.com

Rezumat: Critica istorică a decretat încă de la început că penuria alimentară a acelor vremuri a reprezentat unul dintre cele mai

serioase motive pentru care întregul sistem comunist s-a prăbușit. Așa se face că, pe linia așa-zisei modernizări a vieții cotidiene în comunism, a apărut și prototipul ideal al consumatorului comunist: unul restricționat, dar instruit în a-și negocia nevoile zilnice prin punerea acestora între ideologie și necesitate.

Cuvinte-cheie: Gastronomie comunistă, alimentație publică, penurie, Nicolae Ceaușescu, lanț alimentar

ONORÂND EROII, AJUTÂND URMAȘII. ORFANII DE RĂZBOI ȘI INSTRUMENTALIZAREA MEMORIEI PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL ÎN OLTENIA

Cercet. șt. III, dr. **Nicolae MIHAI**

Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșor”, al Academiei Române
e-mail: nicolae48mih@gmail.com

Rezumat: Prezenta comunicare își propune să discute semnificația orfanilor de război în cadrul culturii memoriei care se construia în România postPrimul război mondial. Adevărați „copii ai doliului” (Olivier Faron), ei au fost asumați și luați în grijă treptat de stat în paralel cu constuirea unei ample politici memoriale în cadrul căreia au deținut un loc central. Instituții, asociații, școli, opere filantropice au fost legate de numele lor, începând cu celebrul IOVR care-i asocia unei alte categorii sacralizate, „văduva de război”. Exemplele selectate provin din arhivele din zona Olteniei, cu precădere Vâlcea și Dolj, și refac conturul unei ample politici naționale de instrumentalizare a memoriei (Rémi Dalisson) care implică toată societatea: de la instituții precum Școala și Jandarmeria până la persoane private. Informațiile păstrate ne permit să înțelegem politica memorială inaugurată, sintetizată într-un document din 1924: „nu există altă cale de a răsplăti memoria Eroilor ce ne-au dat libertatea, viața și bogăția României mari, decât ajutând pe urmașii lor” (SJAN Vâlcea, Prefectura jud. Vâlcea, dos. 16/1925, f. 14).

Cuvinte cheie: istorie culturală, memoria Primului Război Mondial, Oltenia, orfan de război, instrumentalizarea memoriei

CONSTRUCȚIA IDEALITĂȚII ROMÂNEȘTI ÎN SECOLUL XIX (CONTRIBUȚIA LITERATURII)

Cercet. șt. I, dr. **Ion MILITARU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: militaruiion_1@yahoo.com

Rezumat: Ciocoi vechi și noi, primul roman original al culturii române este despre parvenire și lăcomie. Generație după generație corupe, dorește și răstoarnă inversând lumea, trecând, cu o formula a timpului aparținând lui Nietzsche, la o răsturnare a tuturor valorilor. Ce era pur se impurifică, ce era curat se murdărește, ce era drept se strâmbă. Totul se răstoarnă încât senzația de parcurs este a unui sfârșit al lumii, al unei apocalipse a oamenilor și a lumii.

Ce este interesant în romanul lui Nicolae Filimon nu este neapărat imersiunea în acest infern al răsturnării și întunecării lumii, așa ceva au exista în literatura europeană dintotdeauna. Interesant este că această marcă a existenței defectuoase aparține începutului, atunci când literatura romana bătea la porțile modernității. Or, ce aduce ea în momentul auroral este imaginea lumii grele de vicii, încărcate de întuneric și negativitate. De această marcă întunecoasă se va resimiți întregul ei traseu, romantismul lui Eminescu cu nota încărcată a pesimismului continuând linia în proza a scrierii lui Nicolae Filimon.

În Construcția idealității în lumea românească a secolului al XIX urmăresc în chip aplicat cum este posibil un asemenea proces, cu ce tehnici și ce mize. Cum este posibilă căderea lumii, inversarea semnelor și instaurarea negativității. Ce se poate face într-o astfel de lume când, în interiorul ei, nimic nu o poate salva. Atunci, când totul devine monada, cum arată exteriorul și ce acțiune poate produce el odată intrând în coliziune cu monada negativă. Pe scurt, voi urmări care sunt acele programe politice și sociale prin care se poate intra în lumea lui Dinu Păturică și cum poate fi anihilat că exponent al raului, într-o bătălie pe care romanul nu o prezintă, nu o poartă și nu o imaginează. Schema holistică de interpretare se vrea o idee exhaustivă, suportul înțelegerii istoriei la o scară mai amplă decât cea strict literară.

220 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA PRIMULUI SEMINAR TEOLOGIC DIN ȚARA NOASTRĂ

Prof. dr. MUTU-STREHAIA I. Ion-Nicolae
Liceul Tehnologic „Decebal”, Drobeta-Turnu-Severin

Rezumat: Un rol important, în apariția și dezvoltarea Învățământului din țara noastră, l-a avut Biserica. Primele școli s-au înființat în mănăstiri și biserici, iar, cei dintâi dascăli erau preoții și călugării, mai învățați, care s-au ocupat și de tipărirea primelor manuale școlare, care, pentru început au fost anumite cărți de cult/slujbe. În anul 1803, Mitropolitul Veniamin Costachi al Moldovei înființa, în urmă cu 220 de ani, Primul Seminar Teologic din țara noastră, în Moldova, la Mănăstirea Socola (de lângă Iași), ce a funcționat vreme de 145 de ani și desființat, în 1948, de regimul comunist, ostil Bisericii, dar și celorlalte culte religioase de la noi. La Seminarul Teologic de la Socola au predat profesori de seamă, atât discipline religioase, dar și laice, pentru o cât mai bună pregătire a viitorilor slujitori ai Bisericii. Mulți dintre absolvenții acestui Seminar Teologic au devenit personalități marcante, atât în Biserică (Episcopi, Mitropoliți, Patriarhi), Academia Română, Universități, în Cultură, cât și în societatea românească. Tot în prima parte a secolului al XIX-lea, un rol deosebit, l-au avut și *Regulamentele Organice*, ce au reprezentat pentru noi, ceea ce este astăzi *Constituția*. Acestea au contribuit la dezvoltarea și evoluția Învățământului, laic și bisericesc, dar și societății românești în general, cu plusuri și minusuri.

Cuvinte cheie: Biserică, Ortodoxie, Școală, Cultură, Credință

IMAGINEA OLTENIEI ÎN 1989. POLITICĂ.ADMINISTRAȚIE. PROIECTE

Cercet. șt. III, dr. **Florin NACU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: florinnacu86@yahoo.ro

Rezumat: Comunicarea mea constă în prezentarea subiectului *Imaginea Olteniei în 1989. Politică.Administrație. Proiecte* ce reprezintă o proiecție asupra modului în care Oltenia se prezenta în anul 1989, care era an de vârf al cincinalului 1986-1990. Pe de o parte actorii politici și din administrație, fiind regiunea de origine a liderului Nicolae Ceaușescu, se întreceau în raportări de îndeplinire a acestuia și gândeau proiecte pentru cincinalul 1991-1995. Revoluția din 1989 a dat aceste planuri peste cap. Articolul prezintă modul în care Oltenia se găsea pe parcursul anului 1989.

OLTENIA ȘI TRANZIȚIA (1989-1992)

Alexandra NACU
consilier juridic, doctor în Drept

Rezumat: Comunicarea mea constă în prezentarea subiectului *Oltenia și tranziția (1989-1992)* ce reprezintă o analiză asupra modului în care Oltenia a trecut peste evenimentul major al anului 1989. Anii 1991-1995 trebuiau să aibă planurile lor pentru Oltenia. Din decembrie 1989 și până în noiembrie 1992, o dată cu alegerile legislative și prezidențiale, conform Constituției din 1991, Oltenia a trecut de la economia planificată la cea de piață. Așadar vom vedea ce transformări au fost în această perioadă.

ARETIA TĂTĂRESCU ȘI ARTĂ TRADIȚIONALĂ ÎN OLTENIA

consilier superior **Anemari Monica NEGRU**
Arhivele Naționale ale României
e-mail: amonicanegru@yahoo.com

Rezumat: Aretia Tătărescu a fost o femeie nobilă și educată, lideră a mai multe asociații feministe (Liga Națională a Femeilor, Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, Țesătoarea), care a promovat arta și tradițiile populare românești, în special din Oltenia.

Societatea Țesătoare s-a înființat în 1905, la București, scopul ei fiind încurajarea și dezvoltarea în România a culturii gândacilor de mătase, a țesătoriei mătăsii și comercializarea produselor. Treptat asociația s-a extins în 27 județe, printre care Dolj, Romanați, Vâlcea, Gorj, Mehedinți. În 1907, s-a înființat școala-atelier „Regina Elisaveta Țesătoarea”, care ulterior s-a organizat prin toată țara - la Craiova, Caracal, Târgu-Jiu, Râmnicu-Vâlcea ș.a. - și asigura examene finale la disciplinele specifice profesiei de țesător: sericultură, țesut, filatură, tehnologie, cultura dudului și vopsitorie.

În București, din 1929 anual, asociația Țesătoarea a organizat o expoziție de covoare, cusături naționale, pânzeturi, stofe preoțești, fiind invitate să participe toate școlile de industrie casnică din țară. Româncele au promovat aceste cusături tradiționale și în alte țări, participând, de exemplu, la expozițiile din Belgrad în 1924, Praga și Barcelona în 1930, Paris în 1937.

Cuvinte-cheie: societate, școli de industrie casnică, covoare, țesătorie.

UN LOT DE LĂMPI ROMANE DESCOPERIT LA ROMULA ÎN CAMPANIA DIN ANUL 2022

Conf. univ. dr. **Mircea NEGRU**
Universitatea Spiru Haret București/
Universitatea din Craiova
e-mail: mircea_negru_arch@yahoo.com

Rezumat: Această comunicare prezintă un lot de lămpi descoperit în zona centrală a orașului roman Romula, Reșca, jud. Olt, în timpul săpăturilor arheologice din anul 2022.

Lămpile de import găsite sunt de *tipul Loeschcke VIII/Ivanyi VII, Loeschcke X* cu mărcile *FORTIS, IANVARI* și *OCTAVI*, respectiv *Loeschcke VIII/Bailey Tip K*. Cele mai numeroase apariții ale acestor lămpi de import sunt semnalate între al doilea sfert al secolului al II-lea d.Hr. și prima treime a secolului al III-lea d.Hr., cu o frecvență mai mare în a doua jumătate a secolului al II-lea d.Hr.

Lămpile de producție locală descoperite sunt de *tipul Loeschcke VIII*, asemănătoare cu *Ivanyi VII, Loeschke X*, având marca *FAOR, IANVARI*, respectiv modelate la roata *tip Alicu XXI*. Lămpile de producție locală încep să circule în a doua jumătate a secolului al II-lea d.Hr., până la mijlocul secolului al II-lea d.Hr., având o frecvență mai mare din ultimul deceniu al secolului al II-lea d.Hr., până la mijlocul secolului al III-lea d.Hr.

Cuvinte cheie: Romula, Epoca romană, săpături arheologice, lămpi producție locală, lămpi de import.

PORECLA – ÎNTRE SANȚIUNE ȘI MIJLOC DENOMINATIV

Cercet. șt. II, dr. **Iustina NICA**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: iustinaburci@yahoo.com

Rezumat: Antroponimia, la fel ca toponimia, este oglinda societății. O oglindă în care imaginea se poate reflecta, însă, de multe ori, în mod distorsionat: filtrul conștiinței, al culturii și al imaginației celor care denumesc își pune adesea amprenta asupra „produselor” procesului denominativ. Un exemplu în acest sens îl constituie numele de persoană care au la origine porecle descriptive, căci acestea apar întotdeauna ca sentințe pronunțate prin prisma evaluării și raționamentelor celorlalți.

Acceptarea diversității și toleranța (inclusiv cea denominativă) nu au reprezentat nici pe departe, acum mai bine de un secol (perioadă de formare și de cristalizare a sistemului oficial al numelor de familie) o trăsătură a vechii noastre colectivități, sătești cu deosebire, care a sancționat întotdeauna (uneori și din dorința de a corija) ceea ce nu se încadra în tiparele normalității sale. Orice „abatere”, în plan fizic sau comportamental, de la „normă”, a membrilor comunității, înregistra consecințe în plan denominativ. Ca urmare, un număr impresionant de antroponime provine astăzi de la vechi trăsături/ metehne fizice și psihice. La o cercetare exhaustivă, am putea chiar reconstitui, prin intermediul acestor nume, tabloul clinic al vechii societății românești. În lucrarea de față, ne vom rezuma însă, la a prezenta acele porecle care sancționează vicii de gândire, poziționându-ne, din punct de vedere semantic, în sfera apelativelor *nebu* și *prost*. Vom analiza aici antroponime care au la bază diverse cuvinte cu sensul respectiv, de pildă, *Bălgunea* (balga, balgan – „netot”), *Bolândău* (bolând – „nerod, prost”), *Bondrea* (bondră – „femeie toantă, care nu e bună de nimic”), *Captiu* (*capchiiu*, var. a lui *capiu* „năuc, zăpăcit”) etc., dar și genericele anunțate.

Cuvinte-cheie: antroponimie, poreclă, sancțiune, trăsături psihice.

**VASILE CĂRĂBIȘ (1909-2001 - CORESPONDENȚĂ
INEDITĂ ÎN PATRIMONIUL MUZEULUI JUDEȚEAN GORJ
„ALEXANDRU ȘTEFULESCU” DIN TÂRGU-JIU)**

Dr. Dumitru-Valentin PĂTRAȘCU
Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”, Târgu-Jiu
e-mail: valentinpatrascu1983@yahoo.com

Dr. Daniela-Liliana PĂTRAȘCU
Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”, Târgu-Jiu
e-mail: valentinpatrascu1983@yahoo.com

Rezumat: În patrimoniul Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” din Târgu-Jiu se află un număr de 38 de documente inedite ce i-au aparținut profesorului și cercetătorului Vasile Cărăbiș. Acestea au fost donate muzeului, în martie 1988, de către distinsul profesor. Pe lângă aceste documente, donația respectivă mai conține și o serie de fotografii ce ilustrează activitatea de cercetare a profesorului, precum și viața acestuia.

Cea mai importantă parte a acestei colecții de documente este reprezentată de corespondența profesorului Vasile Cărăbiș (32 de scrisori și 3 cărți poștale) cu personalități de seamă ale intelectualității românești, precum: Constantin S. Nicolaescu-Plopșor, Constantin Daicoviciu, preoții Dumitru Bălașa și Dumitru Furtună, Emil Micu, Sabin Popescu-Lupu, Emil Vora, Eugen Berca, Alexandru Bălintescu, Tudor Nedelcea, Mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan, I. Colan, Ion Donat, Remus Zăstroiu, I. D. Lăudat, Ileana Petrescu, Liviu Rusu, Mihai Pelin, ș. a.

Cuvinte-cheie: profesor, istoric, cercetător, etnograf, corespondență.

EVREII DIN CRAIOVA DE LA ÎNCEPUTURI PÂNĂ ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA

Prof. dr. **Elena-Simona PĂUN**

Liceul Voltaire, Craiova

e-mail: Elenasimona.antone@gmail.com

Rezumat: Primele prezențe evreiești în spațiul carpatodunărean sunt asociate celor referitoare la armatele romane (secolul II d. Hr.), care cuprind așa-zisele unități de *numeri*, precum și iudei folosiți în administrație ca meșteșugari. Se pare că iudei au fost și în Legiunea XIII Gemina, ei rămânând apoi în Oltenia. Cercetările arheologice din secolul al XIX-lea au scos la iveală monede, înscrisuri votive, toate sugerând prezența iudaică în teritoriile dacice cucerite de romani.

Imigrarea din cele mai vechi timpuri a evreilor la Craiova s-a datorat, în principal, toleranței, inclusiv religioase, dovedită de otomani, de scaunul domnesc al Țării Românești și, bineînțeles, de Biserica Ortodoxă Română.

La Craiova, se află cele mai vechi urme de existență statornică a evreilor din Țara Românească. Datele referitoare la comunitatea evreiască din Craiova sunt foarte puține. Toate cercetările sunt zădărnice de faptul că un incendiu, la finele secolului al XIX-lea, a distrus arhiva Comunității, iar la 1977, cutremurul a distrus Templul Sefard. O parte importantă a arhivei refăcute în secolul scurs între cele două dezastre se află acum la Federația Comunităților Evreiești din România.

Cuvinte-cheie: evrei, Craiova, comunitate, imigrare, economie.

**„BUNUL GOSPODAR” ÎN CADRUL CURSURILOR ȘI
ȘCOLILOR ȚĂRĂNEȘTI PENTRU BĂRBAȚI DIN OLTENIA,
ORGANIZATE DE FUNDAȚIA CULTURALĂ REGALĂ
„PRINCIPELE CAROL”**

Cercet. șt. III, dr. **Diana-Mihaela PĂUNOIU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșșor”, al Academiei Române
e-mail: dianamihaelapaunoiu@yahoo.com

Rezumat: Comunicarea mea abordează viziunea reformatorilor sociali și culturali, în perioada interbelică, referitoare la formarea/educarea „bunului gospodar” prin intermediul cursurilor și școlilor țărănești pentru bărbați. Utilizând surse documentare variate (documente de arhivă, publicațiile Școlii gustiene etc.), ne propunem să analizăm subiectul din două perspective. Prima, se referă la dimensiunea teoretică a termenului de „bun gospodar”, conceptualizată de Dimitrie Gusti și Școala Sociologică de la București. Cea de-a doua perspectivă de analiză vizează dimensiunea practică a metodelor și mijloacelor prin care s-a urmărit formarea „bunului gospodar” în cadrul școlilor țărănești din Oltenia, organizate de Fundația Culturală Regală „Principele Carol”.

Cuvinte cheie: bunul gospodar, bărbați, cursuri și școli țărănești, Oltenia, Fundația Culturală Regală „Principele Carol”.

SOCIETATEA CULTURALĂ ROMÂNNO-ITALIANĂ „DANTE ALIGHIERI” DIN CRAIOVA, LA 30 DE ANI DE EXISTENȚĂ

Prof. univ. dr. **Elena PÎRVU**
Universitatea din Craiova
e-mail: elena_pirvu@outlook.com

Rezumat: Societatea Culturală Româno-Italiană “Dante Alighieri”, recunoscută drept Comitet local al Societății “Dante Alighieri” din Roma prin intermediul scrisorii din 3 martie 1993, semnată de dr. Giuseppe Cota, Secretarul General de la data respectivă al Societății “Dante Alighieri”, a fost înființată la data de 28 noiembrie 1992 și a primit calitatea de persoană juridică în ședința publică din 16 aprilie 1993 a Tribunalului din Craiova. Procesul-verbal de constituire a fost semnat de 132 de persoane.

Comunicarea noastră își propune să prezinte principalele acțiuni desfășurate de Comitetul local din Craiova al Societății “Dante Alighieri” din Roma în cei 30 de ani de existență și să-i amintească pe colaboratorii și susținătorii săi.

Cuvinte-cheie: “Dante Alighieri”, Societate Culturală, Craiova, 30 de ani de existență, acțiuni desfășurate

POPAS ÎN LITERATURA RELIGIOASĂ A PERIOADEI ANTEBELICE DIN TRANSILVANIA

bibliotecar dr. **Anca-Maria POP**
Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj
e-mail: anca.pop@bjc.ro, ancamariapop2019@gmail.com

Rezumat: Studiind circulația cărților și a altor publicații care au existat în aria Transilvaniei în perioada anilor 1850 – 1914, categoria cărților religioase se relevă ca una decisivă dezvoltării poporului. Ca și aces la cultură, distingem îndeosebi eforturi de alfabetizare a maselor, a unui popor a cărui conștiință de sine, cu valori și aspirații proprii luau amploare pe fond precar financiar și

nesigur din punct de vedere politic. Formarea maselor literizate se regăsește în umbra sau beneficiind de inițierea și asumarea de către biserică, de câteva secole, a rolului de școlarizare, de propagare a cărții, de culturalizare a poporului, întrucât o pătură de intelectuali laici înmugurește de abia la finele secolului al XIX-lea. În acest context, domeniul cărții a fost predominant religios. Intenționăm să scoatem din conul de umbră valoarea bibliofilă deosebită și percepțiile poporului asupra cărților ce propagă Cuvântul Sfânt. Vom prezenta câteva volume reprezentative pentru acea perioadă, majoritatea regăsite în spațiul sătesc sau în biblioteci.

Cuvinte-cheie: cărți religioase, lectură, creștinism, cultură rurală, Transilvania.

CERCETĂRI DE SUPRAFAȚĂ LA CRÂMPOAIA, JUD. OLT

muzeograf, dr. **Sabin POPOVICI**
Muzeul Romanăștilui Caracal
e-mail: sabinpopovici@yahoo.com

Cercet. șt. II dr. **Simona LAZĂR**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: simonalazar@ymail.com

Rezumat: Valea Oltului Inferior este o zonă bogată în descoperiri neo-eneolitice, în stadiul actual al cercetărilor numărându-se o serie de puncte cu artefacte de acest tip, ce acoperă din punct de vedere cronologic întreaga perioadă menționată. Astfel, neoliticul a cunoscut, în zona amintită, o evoluție neîntreruptă de la primele comunități de tip Cârcea-Grădinile, la cele ale neoliticului dezvoltat reprezentate de cultura Dudești. Eneoliticul timpuriu este ilustrat de culturile Vădastra și Boian iar cel dezvoltat de Gumelnița și Sălcuța. Obiectul articolului de față este prezentarea unei descoperiri rămasă inedită din tell-ul de la Crâmpoia, jud. Olt. Aceasta este o locuință aparținând culturii Sălcuța.

Cuvinte-cheie: neolitic, Sălcuța, așazare, locuință, Vădastra

INFLUENȚA PROCESELOR URBANE ASUPRA SPIRITULUI COMUNITAR ÎN MUNICIPIUL CRAIOVA

Lect. univ. dr. **Gabriel PRICINĂ**
Universitatea din Craiova,
Facultatea de Științe Sociale
e-mail: gabrielpricina@gmail.com

Rezumat: Articolul de față rezultă din prelucrarea datelor unui studiu realizat în luna iulie 2023 în Municipiul Craiova, cel mai mare oraș din regiunea Oltenia. Studiul a fost programat ca o etapă în activitatea de pregătire a unui nou Plan Urbanistic General unde etapa de consultare a populației are rolul de a oferi edililor locali un set de informații necesare pentru prioritizarea problemelor orașului din punct de vedere al așteptărilor populației. Metoda de cercetare cea mai potrivită a fost ancheta sociologică, prin care s-au colectat opinii prin chestionarea unui număr de 732 de locuitori pe teme legate de gradul de acoperire al funcțiilor urbane specifice unei comunități urbane moderne, a modului în care apreciază procesele urbane moderne și a influențelor comparative.

Analiza realizată a dovedit că investițiile în dezvoltarea orașului au crescut gradul de apreciere al populației și au alimentat principii valorice care duc la supavalorizarea unor zone și dezinvestirea altor zone, cu ignorarea unor indicatori sintetici ce contribuie la formarea unor opinii realiste.

Cuvinte-cheie: sociologie urbană, dezvoltare comunitară, spirit comunitar, populație urbană

OPȚIUNI POLITICE, ECONOMICE ȘI SOCIALE ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ

Cercet. șt. III dr. **Laurențiu RADU**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: xpatrick2013@yahoo.com

Rezumat: În perioada interbelică, pe măsură ce România și-a cristalizat concepția de stat național, opțiunile de dezvoltare politică, economică și socială s-au maturizat. Cele două decenii (1919-1939) au reprezentat o epocă plină de vitalitate și creativitate, în care românii din toate straturile sociale au experimentat idei noi în majoritatea domeniilor vieții. Însă, în același timp, a fost și o epocă de dispute și diviziuni, pentru că românii au fost obligați să reorganizeze instituții înființate cu mult timp înainte și să se confrunte cu problemele unei societăți burgheze aflată în ascensiune, pe calea spre urbanizare, fenomen comun întregii Europe.

În politică, principala preocupare a fost supraviețuirea și întărirea democrației parlamentare confruntată cu provocări serioase din partea forțelor autoritarismului.

Din punct de vedere economic, agricultura a rămas baza economiei românești, a continuat să fie ocupația principală a majorității populației și a furnizat sume importante de bani prin intermediul exporturilor. În același timp, industria a făcut progrese substanțiale, măbind constant contribuția sa la venitul național realizat. În ceea ce privește structura socială, ca și înainte de Primul Război Mondial, țărănimea a constituit majoritatea populației. Clasa muncitoare urbană a continuat să crească pe măsură ce industria și comerțul a atras tot mai mult interesul oamenilor politici. Însă, categoria socială care și-a pus amprenta asupra perioadei interbelice a fost burghezia, care, deși era redusă ca număr în această perioadă, ea a reușit să devină forța conducătoare atât în viața politică, cât și în cea economică.

Cuvinte cheie: perioadă interbelică, instituții democratice, politică, industrie, structuri sociale.

ARTA PLASTICĂ ANTROPOMORFĂ DIN ENEOLITIC ÎN SUDUL MUNTENIEI. OBSERVAȚII ASUPRA SINCRONISMELOR CULTURALE LA DUNĂREA DE JOS

muzeograf, drd. **Iulia RĂBÎNCĂ**
Muzeul județean „Teohari Antonescu” Giurgiu
e-mail: arheoarheo@gmail.com

Rezumat: În așezările eneolitice din zona Dunării au fost descoperite numeroase statuete antropomorfe cuprinzând o mare diversitate tipologică și stilistică. Comparând statuetele feminine din culturile Boian și Gumelnița din sudul Munteniei cu cele din regiunea Olteniei constatăm unele asemănări care relevă existența unor caracteristici comune.

Cuvinte-cheie: statuete, antropomorf, eneolitic, sincronisme, Oltenia.

90 DE ANI DE LA PRIMA RECUNOAȘTERE A ADUNĂRILOR CREȘTINE DUPĂ EVANGHELIE ÎN ROMÂNIA

drd. **Bogdan Emanuel RĂDUȚ**
Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București
e-mail: emy_radut@yahoo.com

Rezumat: Anul acesta se împlinesc 90 de ani de când Adunările Creștine după Evanghelie au fost recunoscute, pentru prima dată, ca asociație religioasă în România, etapă premergătoare statutului de cult religios. În 1933, în baza Legii Cultelor, Ministerul Cultelor a emis o nouă decizie în care, alături de bapțiști și adventiști deja autorizați, au fost incluși și creștinii după Evanghelie. Statutul de asociație religioasă al creștinilor după Evanghelie a fost în vigoare vreme de 13 ani, dintre care trei ani a fost anulat de politica antonesciană.

De aceea, se va urmări atât parcursul etapizat până la recunoașterea din 1933, cât și parcursul din timpul funcționării ca asociație religioasă.

SUMARĂ PORTRETIZARE A PREOTULUI MILITAR DUMITRU LUNGULESCU

Cercet. șt. III dr. **Antoaneta-Laura SAVA**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Plopșor”, al Academiei Române
e-mail: savaantoaneta@yahoo.com

Expert arhivist **Iulian Stelian BOȚOGHINĂ**
Depozitul Central De Arhivă Pitești
al Ministerului Apărării Naționale

Rezumat: Dumitru Lungulescu s-a născut în data de 14 Mai 1866 în localitate Merișu, plasa Motru de Sus din județul Mehedinți, fiind fiul familie preotului Constantin P. Lungulescu și al Ioanei. Înainte cu o lună de a împlini vârsta de 21 de ani, în ziua de 12 aprilie 1887, Dumitru s-a căsătorit cu domnișoara Domnica N. Radu, de loc din Tismana, cu care a avut cinci copii. Cel din urmă domiciliu a fost în Craiova, la nr. 34 de pe strada Sfântul Gheorghe Nou, actuală strada Păltiniș. Mobilizat în scurta campanie a armatei române la sud de Dunăre, preotul Lungulescu a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” cu spade conferită „propria moto” de către Regele Carol în Campania din 1913.

Smuls din sânul familiei pe 15 august 1916, asemenea multor semenii ai săi, Dumitru Lungulescu avea să reia experiența tranșelor încă din prima de război, când a fost mobilizat cu gradul de preot locotenent la Comandamentul Armatei a II-a. Pentru truda duhovnicească din campania Războiului pentru Întregirea Neamului, la 26 iulie 1918 preotul căpitan Dumitru Lungulescu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României” cu spade în gradul de Cavaler.

Reîntors în localitatea de domiciliu, la 1 decembrie 1919 a fost numit confesorul garnizoanei Craiova, funcție în care a slujit până la 1 ianuarie 1925, când a fost mutat ca preot confesor la

Regimentul 14 obuziere, unde de asemenea a slujit timp de mai bine de șapte ani, până la 8 iunie 1932, când a fost avansat preot militar și mutat la Corpul 1 armată, pentru patru ani, căci la 25 mai 1936 a fost trecut din oficiu în rezervă pentru limită de vârstă, având nu mai puțin de 70 de ani.

Pe front, în Primul Război al Reîntregirii, preotul Dumitru Lungulescu a publicat articole în revista *Viitorul țării* a lui N. Rădulescu-Marador. A făcut parte din colectivul de redacție al revistei *Lumina ostașului* apărută la Craiova în anul 1920, revista preoților militari.

Cuvinte-cheie: Preot căpitan, confesor, garnizoana, Războiul pentru Întregirea Neamului

DIMITRIE CANTEMIR ÎN BIBLIOTECILE OCCIDENTALE

Cercet. șt. III dr. **Oana-Andreia SÂMBRIAN**
Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova
„C. S. Nicolăescu-Ploșor”, al Academiei Române
e-mail: oana.sambrian@gmail.com

Rezumat: Lucrarea noastră are ca scop identificarea edițiilor de secol XVIII a lucrărilor lui Dimitrie Cantemir în principalele biblioteci din spațiul european occidental (Spania, Italia, Franța, Anglia, Germania) pentru a ajunge la o concluzie privitoare la interesul și circulația operei sale în funcția de operele care au cunoscut o circulație mai mare. Fiind descris ca un *homo universalis*, Dimitrie Cantemir nu ar fi fost înscris în principalele biblioteci dacă ar fi redactat opere cu o proiecție locală, motiv pentru care ne propunem să îi urmărim parcursul la nivel internațional.

Cuvinte-cheie: Dimitrie Cantemir, proiecție internațională, biblioteci, receptare, imagine.

Dansăm ROMANA!

Muzeograf **Cristina SEITZ**
Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov
e-mail: cristinaseitz@gmail.com

Rezumat: În scopul trezirii dragostei către folclorul românesc și sub impulsul momentului istoric, profesorul IACOB MUREȘIANU (1812-1887) compune în toamna anului 1849, elegantul dans de salon ROMANA, bazat pe motive românești. Dansul de coloană ROMANA, adapta sub o formă avansată, figurile coregrafice ale unor jocuri populare românești: Ardeleana, Hațegana, jocul bănățean Pe picior, Învârtita și Brașoveanca.

ROMANA se răspândește și se dansează la toate seratele, balurile și recepțiile din Ardeal, Maramureș, Banat, Crișana și chiar în nordul Moldovei până la începutul celui de-al Doilea Război Mondial.

Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov a inițiat începând cu anul 2007 un ambițios program de revitalizare a acestui element din tezaurul patrimonial imaterial din România prin organizarea de evenimente, expoziții, cursuri de dans și derularea mai multor proiecte culturale.

Cuvinte-cheie: Iacob Mureșianu, dans de societate ROMANA, dans românesc transilvănean, Brașov, Muzeul Casa Muresenilor, 1850.

REALITĂȚI SOCIALE JURIDICIZATE LA ROMÂNII VEACULUI LUI CANTEMIR

Lector univ. dr. **Violeta STRATAN**
Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept
e-mail: violeta.stratan@e-uvv.ro

Rezumat: Lucrarea analizează realități sociale prezentate de Dimitrie Cantemir în magistrala sa *Descriere a Moldovei*, urmărind modul în care ele au generat și conturat normele juridice cutumiare și scrise care au guvernat viața românilor la cumpăna secolelor XVII-XVIII.

Cuvinte-cheie: obicei, lege, judecată, logodna, nuntă.

UTILIZAREA SIMULĂRILOR DE INUNDAȚII ÎN CERCETAREA ARHEOLOGICĂ

Drd. **Andreia ȘERBĂNESCU**
Universitatea din București, Facultatea de Istorie
e-mail: andreiaserbanescu@gmail.com

Rezumat: Teritoriul aflat de-a lungul Dunării este problematic pentru cercetarea arheologică din mai multe puncte de vedere. Nu cunoaștem felul în care peisajul în sine, inclusiv traseul Dunării, a variat de-a lungul timpului, nu cunoaștem cât de prezentă a fost apa în spațiul acesta într-o anumită eră, iar oscilațiile apei la scară istorică macro împreună cu inundațiile sezoniere au deteriorat și continuă să deterioreze vestigiile arheologice plasate de-a lungul Dunării, făcând prezența culturilor care s-au manifestat aici mai greu de cercetat și de înțeles. În aceste condiții, simulările de inundații ne pot ajuta să înțelegem alegerile pe care le fac comunitățile preistorice în ceea ce privește peisajul și felul în care acestea ocupă și se adaptează teritoriului.

Cuvinte cheie: simulare inundații, arheologia peisajului, Dunăre, preistorie.

PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA CONCEPTUALISMULUI JURIDIC CONTEMPORAN ÎN UE

Drd.**Adela (CALOTĂ) TEODORESCU**
Facultatea de Drept, Universitatea din Craiova
e-mail: adela.calota@yahoo.com

Rezumat: Lucrarea sintetizează aspecte cheie, de natură cu precădere instituțională și tehnologică, legate de modul în care sunt gestionate diverse probleme lingvistico-juridice la nivelul Uniunii Europene. În ansamblul lor, fațetele problematicei legate de limbajul juridic la nivel supranațional sunt de o complexitate ce depășește spectrul acestei lucrări. Tocmai de aceea, analiza va fi concentrată în jurul principalelor instituții care se ocupă de terminologie juridică și traducere juridică și, implicit, în jurul aferențelor carențe ce apar în procesele de gestionare a diverselor limbaje juridice.

Cuvinte cheie: limbaj(e) juridic(e), Uniunea Europeană, terminologie, baze de date, instituții

CONSIDERAȚII PRIVIND ALIMENTAȚIA LOCUITORILOR DIN CRAIOVA LA CUMPĂNA SECOLELOR XIX-XX

dr. muzeograf **Lucian POPESCU VAVA**
Muzeul Olteniei Craiova
e-mail: lucianpopescuvava@yahoo.com

Rezumat: Dispunând de o populație în continuă creștere, de la 20.000 de locuitori în 1875 la 50.000 în 1916, în orașul Craiova se resimte permanent nevoia de diversificare și îmbunătățire a mijloacelor de aprovizionare cu alimente. Grosul alimentației orașenilor era produsul zonei rurale și ajungea în posesia acestora prin principalele debușee: piețe, târg, abator sau comerțul ambulant cu amănuntul. Aceste obiective vor deveni pe parcursul anilor priorități ale autorităților locale pentru a le salubritiza și moderniza. Au apărut astfel noi piețe, un abator și un frigorifer care vor fluidiza alimentația populației craiovene.

Cuvinte-cheie: Craiova; alimentație publică; piață; abator; frigorifer.

DIMITRIE CANTEMIR ÎN RUSIA LUPTĂTOR PENTRU REALIZAREA UNITĂȚII TUTUROR ROMÂNILOR

Prof. univ. dr. **Radu-Ștefan VERGATTI**

Centrul de Cercetări

Științifice Interdisciplinare „Dimitru Stăniloae”

e-mail: rstvergatti@gmail.com; rstvergatti37@gmail.com

Rezumat: Fostul domn al Țării Moldovei Dimitrie Cantemir a fost silit să plece în Imperiul țarist, în anul 1711, pentru a-și salva viața. Acolo, având liniște, a putut scrie cele mai de seamă opere ale sale. Între acestea se înscriu și acelea care pledează pentru unificarea tuturor pământurilor locuite de români. Remarcabilă este Hronicul a vechimei romano-moldo-vlahilor. Lucrarea, scrisă în primă variantă, între 1714-1716 în latină, reluată în 1717 în română, este bazată pe o bibliografie impresionantă, de cel puțin 150 de lucrări enumerate la începutul cărții. Dimitrie Cantemir, din păcate, a terminat volumul I al cărții sale pledând pentru romanitatea poporului român în condițiile în care dacii ar fi fost total exterminați. A ajuns cu textul său până în secolul al XIII-lea, când a considerat că s-au format țările române extracarpătice. Lucrarea a fost cunoscută din anul 1730 datorită episcopului iluminist Inochentie Micu-Klein, care a cumpărat o copie a manuscrisului și l-a răspândit prin emulii săi din Școala Ardeleană Petru Maior și Gh. Șincai.

Cuvinte cheie: Dimitrie Cantemir, Rusia, români, unitate, limbă.

UN AC ORNAMENTAL CU MOTIVE AVIFORME DIN COLECȚII MUZEULUI OLTENIEI

curator, dr. **Irina Maria VLAD**
Muzeul Olteniei din Craiova
e-mail: popescuirinamaria@yahoo.fr

Rezumat: Având dublu rol, podoabele destinate fixării sau decorării acoperământului capului din epoca medievală s-au păstrat în forme și dimensiuni variate. Ele se compun dintr-o tijă ascuțită la un capăt, iar cealaltă extremitate fiind prevăzută cu diferite elemente ornamentale. În secolele XII-XIII se întâlnesc des cele ornamentate cu motive aviforme, decor regăsit și în secolele următoare. Piesa adusă în discuție are la un capăt o pasăre stilizată. De tijă acului este prins un alt element decorativ, sub forma unei alte figuri, de mai mari dimensiuni, tot a unei păsări. Piesa de secol XVI își găsește analogii atât în regiunea carpato-dunăreană cât și în cea a Volgăi.

Cuvinte-cheie: Artă minoră, ac de vâl, motive aviforme, medieval

URMAȘII LUI DIMITRIE CANTEMIR SAU MITURI ȘI REALITĂȚI DESPRE VIAȚA PRIVATĂ A FAMILIEI CANTEMIR

dr. habil. istorie, cercetător conferențiar Lilia **ZABOLOTNAIA**
Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău
e-mail: lilizab61@gmail.com

Rezumat: Se cunoaște, că cantemiologia modernă, este una dintre cele mai atractive direcții de cercetare ale istoricilor contemporani. Însă, până în prezent, principalele accente în acest domeniu erau puse pe activitatea politică, științifică și literară a lui Dimitrie Cantemir, fiind desconsiderate aspectele legate de viața privată a acestuia și a urmașilor săi. Acest fapt se datorează, în primul rând, studierii insuficiente, selective și superficiale a colecțiilor de documente din arhivele din Moscova și Sankt-

Petersburg. Un alt motiv se explică prin ignorarea de către cercetători a actelor cu caracter privat, ceea ce a dus la o imagine deformată și unilaterală a multor date din viața acestei familii. În cele din urmă, ar fi de menționat, numărul redus de surse publicate cu privire la viața cotidiană și privată a dinastiei (scrisori, testamente, notițe). Majoritatea cercetătorilor în domeniu au ales în studiile lor să facă referințe la lucrările publicate anterior, în care se repetau inexactitățile existente deja în literatura istorică. Din aceste considerente, dar în special în lipsa materialului analitic bazat pe noile documente introduse în circuitul științific, precum și ignorarea recentelor abordări metodologice interdisciplinare, au condus spre o interpretare eronată și la o istorie mitologizată și nefondată, ceea ce la rândul, contribuie la profanarea acestui domeniu de cercetare în general.

Cuvinte-cheie: Cantemir, familie, urmașii, viața privată, mituri.